

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

خرداد سال تحصیلی ۹۶-۹۵

رشته‌های تفسیر، تاریخ، اخلاق، ادبیات عرب و ورودی ۹۵

مهر مدرسه

ساعت برگزاری: ۹ صبح	نمره: ۱۴	ممت با تکوین: ۷۰ دقیقه
ساعت برگزاری: ۹ صبح	نمره: ۱۶	ممت با تکوین: ۸۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره عدد	نمره بر حروف

کد امتحان:	۳۹۵۲/۱۴
تاریخ:	۹۶/۳/۱۸
عنوان:	اصول فقه ۲
کتاب:	اصول فقه مظفر
موردود:	از ابتدای عام و خاص تا پایان مجمل و مبین

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علمیه: شهرستان:

۱- کدام جمله صحیح است؟ ص ۱۵۶

الف) العام الْمُخَصَّصُ بالمتصل لا يستقر و لا ینعقد له ظهور فی العموم

ب) العام الْمُخَصَّصُ بالمتصل و المنفصل لا ینعقد له ظهور فی العموم

ج) فی انعقاد الظهور لافرق بین المخصص المتصل و المنفصل

د) المخصص بالمنفصل لا ظهور له فی الابتداء

۰/۵

۲- رأی مشهور از علمای متقدم در تمسک به عام در شبهه مصداقیه کدام است؟ ص ۱۶۳

الف) عدم جواز

ب) جواز

ج) به نوع عام بستگی دارد

د) اگر مخصص منفصل بود جایز است

۰/۵

۳- تقابل بین اطلاق و تقييد چه نوع تقابلی است؟ ص ۱۸۴

الف) تضاد

ب) تناقضی

ج) ملکه و عدم

د) تضایفی

۰/۵

۴- اطلاق در جمله و شبه جمله با چه چیزی ثابت می شود؟ ص ۱۸۶

الف) با وضع

ب) با مقدمات حکمت

ج) بواسطه اطلاق مقامی

د) به نوع جمله بستگی دارد

۰/۵

۵- از نظر مولف (ره) در آیه «السارق و السارقة فاقطعوا ايديهما» کدام کلمه دارای اجمال است؟ ص ۲۰۸

الف) قطع

ب) يد

ج) قطع و يد

د) سرقت

۰/۵

۶- در مساله انصراف به نظر مولف تشخیص چه چیزی سخت است؟ ص ۲۰۱

الف) تمییز انواع انصراف

ب) تمییز مصداق انصراف

ج) تمییز انصراف ناشی از ظهور لفظ

د) تمییز انصراف غیر ناشی از لفظ

۰/۵

۷- آیا بین مخصص متصل و منفصل در انعقاد ظهور در عموم تفاوتی وجود دارد؟ توضیح دهید؟

بله فرق وجود دارد - چرا که از ناحیه انعقاد ظهور در عام در مخصص متصل برای کلام ظهوری منعقد نمی شود مگر در خاص - ولی در منفصل ظهور عام در عمومیتش منعقد می شود غیر از اینکه خاص ظهورش اقوی است پس از باب تقدیم اظهر بر ظاهر یا نص بر ظاهر برعام مقدم می شود . ص ۱۵۵

۱/۵

۸- دلیل مولف بر اینکه استعمال عام در مخصص حقیقت است مطلقا را تبیین کنید؟

دلیلش این است که لفظ کل وسائرادات عموم در معنای خودشان استعمال می شوند که همان مشمولیت است . یعنی شامل جمیع افراد مدخولشان می شوند. ص ۱۵۷

۲

۹- شبهه مفهومی و مصداقیه را با ذکر مثال تعریف کنید؟

شبهه مفهومی . وقتی که در نفس مفهوم خاص شک داریم و مجمل است . مثل جایی که شک داریم مراد از تغییر چیست . آیا خصوص تغییری حسی مراد است یا شامل تغییری تقدیری هم می شود . شبهه مصداقیه : در مفهوم شکی نیست بلکه در داخل بودن فردی از افراد عام در خاص با وضوح مفهوم خاص شک داریم مثلا شک داریم که آیا این آب با نجاست تغییر کرده است که در حکم خاص داخل شود یا تغییر نکرده است که همچنان در حکم عام و طهارت باقی باشد. ص ۱۶۱

۱۰- عبارت « اذا كان الخاص و العام معلومی التاريخ مع تقدم العام و ورود الخاص قبل وقت العمل بالظاهر تخصيص العام

۲

بالخاص» را ترجمه کرده و یک دلیل بر این حکم بیاورید.

این عبارت مربوط به بحث دوران بین تخصیص و نسخ است . ص ۱۷۹

ترجمه: اگر تاریخ عام و خاص هر دو معلوم باشد و عام مقدم باشد و خاص هم قبل از وقت عمل به عام آمده باشد پس در این جا عام را با خاص تخصیص می زنیم - یعنی این جا محل تخصیص است نه نسخ - چرا که نسخ قبل از وقت عمل به منسوخ نمی آید.

۲

۱۱- قدر متیقن در مقام مخاطب و محاوره را تبیین نموده و بیان کنید کدام یک به ظهور اطلاق ضرر می زند؟ چرا؟

اگر متکلم در مقام بیان شد دو گونه این بیان قابل تصور است ۱- متکلم درصدد بیان تمام موضوع حکمش باشد به این صورت که غرض متکلم متوقف براین باشد که تمام موضوع را برای مخاطب تبیین کند. ۲- متکلم در مقام بیان تمام موضوع حکم باشد ولو این که به مخاطب تفهیم نکند که آن چه او ذکر می کند تمام موضوع است . لذا اگر متکلم به نحو اول در مقام بیان باشد بدون شک قدر متیقن در مقام محاوره ضرری به ظهور مطلق در اطلاقش نمی زند و تمسک به اطلاق جایز است . اما در حالت دوم جایز است که برای بیان واقعی تمام موضوع به قدر متیقن در مقام مخاطب استغناء کند . (ص ۱۹۹ رساندن مفهوم کافی است.)

۱/۵

۱۲- در چه صورت انصراف مانع از تمسک به اطلاق می شود؟ توضیح دهید؟

اگر انصراف ناشی از ظهور لفظ در مقید باشد یعنی در اثر کثرت استعمال لفظ در مقید و شیوع اراده مقید از لفظ ، خود لفظ منصرف به مقید شده باشد مجالی برای تمسک به اطلاق نیست . اما اگر به سبب امر دیگری مثل غلبه وجود فرد منصرف الیه یا عرفی شدن ممارست خارجی با آن فرد باشد باعث انصراف نمی شود یعنی نمی توان از تمسک به اطلاق منع کرد . ص ۲۰۰

۱

۱۳- دو سبب از اسباب اجمال لفظ را همراه با مثال ذکر کنید؟

اجمال لفظ گاهی به سبب اشتراک لفظی است بدون آوردن قرینه مثل لفظ عین، گاهی اجمالش به دلیل وجود معنای مجازی است مثل اسد، یا معلوم نبودن مرجع . خیر مثل «من بنته فی بینه» ص ۲۰۷.

*سوال زیر مختص طلاب غیر حضوری مکاتبه ای است:

۱۴- الف: مخصص لبی را تعریف کنید؟ (ب) از نظر مرحوم آخوند خراسانی آیا می توان در شبهه مصداقیه به عام تمسک کرد وقتی که

۲

مخصص لبی باشد؟ (همراه با دلیل)

الف) مخصص لبی در مقابل مخصص لفظی است یعنی مخصصی که از جنس لفظ نیست مثل اجماع و دلیل عقلی. ص ۵۰/۵
ب) جناب صاحب کفایه قائل به تفضیل هستند که اگر مخصص لبی از امور عقلی بدیهی که در این صورت مثل مخصص متصل عمل می کند و لذا برای عام ظهوری در عمومیت باقی نمی ماند پس نمی شود در شبهه مصداقیه به عام تمسک کرد ولی اگر از بدیهیات نبود در این صورت مانعی برای تمسک به عام در شبهه مصداقیه وجود ندارد. ص ۱/۵، ص ۱۶۵.

*سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۴۳۱ اداره کل سنجش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می باشد.

«ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»